

TILVÆKST Salgsafgrøder nr. 10

Indhold

- **MARK**
 - Aktuelt i marken
 - Bredbladet ukrudt i vintersæd
 - Svampe i vinterbyg og rug
- **REGLER OG TILSKUD**
 - Fællesskema 2026
- **HANDEL**
 - Handelsnyt

MARK

Aktuelt i marken

Af planterådgiver Henrik Otto Clement

Svampe i vinterhvede

Svampesprøjtning er sjældent rentabel i de tidlige vækststadier før vækststadie 32. Der kan dog i nogle år findes nok meldug til gøre en bekæmpelse rentabel. Det kolde og fugtige vejr fremmer meldug og en bekæmpelse er aktuel, når skadetærsklen er overskredet.

Septoria kræver lunere vejr og er tidligst aktuel at bekæmpe fra vækststadie 32. Det septoria der ses nu sidder på de nedre blade og bør ikke bekæmpes.

Undgå at bruge triazolholdige midler i de tidlige vækststadier, da de tæller mere i triazolregnskabet der, end senere i væksten.

Skadestærskel for meldug i vinterhvede:

- Til og med vækststadie 31 (1. knæ kan mærkes 2 cm over basis) 10-25 % planter med angreb.
- Senere, indtil begyndende skridning: 25-50 % planter med meldug på de 3 øverste blade.

Bekæmpelsesforslag: 0,1 l/ha Talius + 0,1/ha Proline EC 250

Vinterraps

Vinterrapsen strækker sig nu og vil snart blomstre, først i de sydlige egne, hvor der allerede nu er meldt om de første blomster, der er udsprunget.

Kan du finde mere end 10-12 glimmerbøsser pr. plante før de første blomster, er der mulighed for at bekæmpe dem med Mospilan 20 SG som har fået en godkendelse til "mindre anvendelse". Husk at lægge godkendelsen ved din sprøjtejournal.

Bredbladet ukrudt i vintersæd

Af planterådgiver Birgit Vestergård

Opfølgende ukrudtsbehandling

Efterårsbehandlingerne har generelt virket godt mod græs i de fleste marker. Har man brugt Mateno Duo, er der typisk også rent mht. bredbladede arter fra efteråret. Mange har brugt de gode dage i marts til opfølgning mod græsukrudt – som vi skrev om i **TILVÆKST Salgsafgrøder nr. 4**

Opfølgning mod forårsfremspirende arter, som f.eks. pileurter er ikke aktuel endnu, da disse endnu ikke er spiret i større stil.

Vinterbyg og rug

Til gengæld er der en del rug og vinterbyg-marker med overvintret ukrudt, typisk marker, der kun er behandlet én gang i efteråret. Vinterbyggen på nedenstående foto fik f. eks 1,25 Boxer + 0,07 DFF i efteråret. Denne behandling har ikke været tilstrækkelig mod især kamille, som bør behandles ved først givne lejlighed.

Billede 1 Overvintrende kamille i vinterbygmark, behandlet med Boxer+ DFF i efteråret. Kamiller kan bekæmpes med f.eks. Primus XL, Mustang Forte eller Zypar som foreslået i tabel 1. 12-15 g/ha Ally 20 SX/Accurate Max vil være den billigste løsning, men anbefales ikke på grund af resistens-risiko. Desuden spærrer minimiddel-restriktioner ofte for brug af Ally/Accurate. (Foto. Birgit Vestergård, SAGRO)

Tabel 1 Midler til opfølgende behandling mod bredbladet ukrudt i vintersæd.

Afgrøde	Resistens- klasse	God mod	Løsning, Dosis/ha	Prisniveau, kr/ha	Bemærkninger
Alle arter	O (4)	Burresnerre, fuglegræs, snerlepileurt	1: 0,3 Starane 333 HL	95	St 30-39 Temperatur helst over 15 °C
Alle arter	B (2) + O (4)	Arter fra løsning 1 + kamille (ikke resistente), hanekro	2: 0,5 Primus XL eller 0,7 Starane XL	95 / 110	Primus XL: St. 29-32 Starane XL: St 30-45
Alle arter	B (2) + O (4)	Burresnerre, Alm. brandbæger snerlepileurt, kamille, kornblomst, storkenæb	3: 0,5 Mustang Forte	95	St 29-32. OBS restriktioner vedr. efterfølgende afgrøder og brug af halm
Alle arter	B (2) + O (4)	Burresnerre, fuglegræs (ikke resistente), kamille (ikke resistente), snerlepileurt	4: 0,5 Zypar	120	St 23-45
Alle arter	O (4)	Arter fra løsning 1 + hanekro, storke, - og hejrenæb	5: 0,25 Pixxaro EC	120	St 29-30. Herefter, indtil st. 39 må bruges op til 0,4 l/ha
Triticale, hvede, rug, hvede	B (2) + O (4)	Burresnerre, kamille (ikke resistente), hanekro, storkenæb, Snerlepileurt, ærenpris. SAMT græs-effekt: vindaks (rajgræs)	6: 40 Rexade 440 + 0,5 PG 26N	250	St. 30-32 Ved 50 g /ha: effekt på (ikke resistente) rajgræs

Svampe i vinterbyg og rug

Af planterådgiver Birgit Vestergård

Vi begynder så småt at se svampesygdomme i vinterbyg og rug. Vi har fundet rust og skoldplet, men endnu under skadestærsklerne. Følg derfor udviklingen i dine marker og behandl, når skadetærsklen er overskredet- eller tæt på at være det, hvis man skal køre efter andre ting alligevel. Specielt i bygmarker med forfrugt byg, der er etableret uden pløjning, skal du være på vagt overfor bygbladplet og skoldplet.

Skadetærskler for svampe i vinterbyg i april:

- **Bygrust:** Over 10 %. angrebne planter. Først aktuel fra st. 32
- **Meldug:** Over 25 %. angrebne planter. Først aktuel fra st. 32
- **Bygbladplet:** Over 10 % angrebne planter. I pløjede marker først aktuel fra st. 32
- **Skoldplet:** Over 10 % angrebne planter og mindst 3 dage med nedbør. Der tælles fra vækststadium 31, og der tælles maks. 14 dage tilbage i tiden.

Ovenstående tærskler er fastsat ud fra, at der i de tidlige vækststadier medtælles angreb på hele planten og fra og med vækststadium 32 (2 knæ udviklet) medtælles kun angreb på de 3 øverste fuldt udviklede blade af hovedstrå.

Tabel 2 De mest dyrkede vinterbyg sorters modtagelighed for svampesygdomme ifølge Sort info. Karakteren 0 for mindst modtagelig og karakteren 4 for mest modtagelig.

Sort	Pct. af vinter-bygareal 2026	Meldug (0-4)	Bygbladplet (0-4)	Bygrust (0-4)	Skoldplet (0-4)	Ramularia (0-4)
NOS Valverde	20,5	1	0	2	2	2
Orcade	11,1	2	3	0	3	2
LG Capitol	9,6	2	2	2	3	2
SY Galileo	6,9	-	-	-	-	-
SY Cheviot	5,8	2	2	2	2	-
SY Zoomba	5,6	2	1	3	1	-
NOS Contador	5,3	2	0	2	2	2
Alaska	4,2	3	1	2	2	1
Organa	3,6	2	2	1	3	-
DLG Barley Mix*	3,0	2	2	2	3	2
KWS Luddis	2,7	2	0	3	2	2
KWS Agilis	2,6	2	1	2	2	2

Skadetærskler for svampe i rug i april

- **Brunrust:** Over 25 % angrebne planter. Først aktuel fra st. 31
- **Meldug:** Over 25 % angrebne planter. Først aktuel fra st. 31
- **Skoldplet:** Over 10 % angrebne planter og mindst 5 dage med nedbør. Der tælles fra st. 31 og max 14 dage tilbage. Evt. behandling først i st. 32

De fleste rugsorter er ret modtagelige for brunrust og skoldplet, mens data for meldugmodtagelighed er mere mangelfuldt

Løsningsforslag:

Tabel 3 Anbefalinger mod tidlige svampeangreb i rug og byg (fra vækststadie 32, 2 knæ mærkbar)

Hovedproblem	Løsning	Prisniveau	Bemærkninger
Rust, skoldplet, bladplet	0,3 Comet Pro	124	Comet Pro foretrækkes til de tidlige behandlinger, da den ikke tæller med i triazol-regnskabet. 0,4 Proline Xpert EC 240 tæller 64 % triazol hvis kornet er bejdset
	Eller:	/	
	0,4 Proline Xpert EC 240	150	
Meldug	0,3 Proline EC 250*	130	Proline og Talius tæller ikke med i triazol-regnskabet, 0,3 Proline Xpert tæller 48% triazol
	Eller	/	
	0,3 Proline Xpert EC 240	115	
	Eller	/	
	0,15 Proline EC 250* + 0,15 Talius EC	185	
Ved forekomst af alle svampe samtidig, foreslås en blanding af Comet Pro og Proline EC 250*			

*Eller tilsvarende produkt fra tabel 4.

Tabel 4 Oversigt over godkendte "Proline-kopier". OBS at godkendelsesbetingelserne er forskellige. Midlet Joust er det

samme som Proline EC 250 og sælges noget billigere. Kilde: SEGES

Produkt	Indhold, g/l prothioconazol	Afgift, kr./l	Distributør	Godkendt i	Kommentar
Proline EC 250	250	22	Bayer CropScience	Hvede, byg, rug, triticales, havre	Sælges af bl.a. DLG, DLA/Danish Agro, Brdr. Ewers, Hornsyld Købmandsgaard
Curbatur	250	22	BASF A/S	Hvede, byg, rug, triticales, havre	Identisk med Proline EC 250
Euskatel	250	35	Albaugh TKI	havre, rug, vinter- og vårhvede, vinter- og vårbyg og vinter- og vårtriticales	
Glacis	250	22	Bayer CropScience	Hvede, byg, rug, triticales, havre	Identisk med Proline EC 250
Joust	250	53	Nufarm Deutschland GmbH	Byg, rug, havre, vinter- og vårhvede, spelt, durumhvede, vinter- og vårtriticales, vinterraps	Sælges af bl.a. DLA/Danish Agro, Brdr. Ewers
Pecari 300 EC	300	76	Syngenta Nordics A/S	Hvede, byg, rug, triticales, havre, vår- og vinterraps, vår- og vinterryps	Identisk med Protendo 300 EC
Poleposition 300 EC	300	76	Adama Northern Europe B.V.	Hvede inkl. durum, byg, rug, triticales, havre, vår- og vinterraps, vår- og vinterryps	Identisk med Protendo 300 EC
Profound	250	22	Bayer CropScience	Hvede, byg, rug, triticales, havre	Identisk med Proline EC 250. Sælges af DLG
Protendo 300 EC	300	76	Nordisk Alkali	Hvede inkl. durum, byg, rug, triticales, havre, vår- og vinterraps, vår- og vinterryps	
Soratel	250	91	Adama Northern Europe B.V.	Hvede, byg, rug, triticales, raps, ryp	

IPM-tip

Registreringsnettet er en god beslutningsstøtte inden, der bekæmpes svampe og skadedyr. Det er muligt at følge udviklingen af mange skadegørere og samtidig få gode råd og kommentarer med på vejen.

Figur 1 I Registreringsnettet samles data ind fra flere lokaliteter i hele landet. Du kan som regel altid finde registreringer i dit område.

REGLER OG TILSKUD

Fællesskema 2026

Af planterådgiver Henrik Otto Clement

Fristen for indsendelse af bl.a. Fællesskemaet er udsat med 2 dage.

Ansøgningsrunden for blandt andet grundbetaling, bio-ordninger, målrettet kvælstofregulering og udbetaling af miljøtilskud er forlænget med to arbejdsdage.

Landbrugsstyrelsen forlænger ansøgningsperioden på baggrund af de udfordringer, der har været undervejs, bl.a. med generelle nedbrud på Mit ID.

Nye frister

- Ansøgningsfrist for Fællesskemaet: 24. april 2026
- Ansøgningsfrist for Økologiskemaet: 24. april 2026
- Ændringsforslag til markblokke: 30. april 2026
- Hvis du sender ændringsforslag til markblokke efter den 30. april 2026, vil de først have virkning for ansøgningsåret 2027.
- Ændringsfrist for Fællesskemaet: 20. maj 2026

Vær opmærksom på, at ansøgningsfristen for Etableringsstøtte til unge landbrugere fortsat er den 20. april 2026.

På Landbrugsstyrelsens hjemmeside kan du læse mere om ændringernes betydning for de mere specielle ordninger.

HANDEL

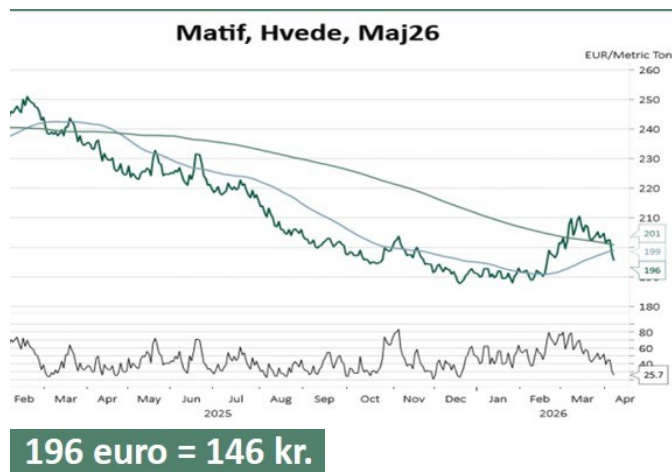
Handelsnyt

Af planterådgiver Troels Melvang

I SAGRO samarbejder vi med AGROCURA og her i TILVÆKST Salgsafgrøder bringer vi i den forbindelse lidt af vores erfaringer om handel i et uroligt marked.

Afgrødesituationen

Efter den seneste WASDE rapport blev det klart at der efter høst på sydlige halvkugle (dec.-marts) er høstet lidt mere end forventet, samtidig har krig og krisestemning lagt en dæmper på forbruget, hvilket samlet set får slutlageret for majs og hvede, til at stige med 8 mio. t.

Figur 2 Da WASDE-rapporten kom samtidigt med våbenhvileslutningen i Iran, var det stærkt prisnegativt for hveden.

Det er vel at mærke en MATIF-pris for høst 2025. På de lokale foderstoffer sænkede man dagspriserne med 4 kr./hkg til 128-132 kr. for hvede.

MATIF på ny høst ligger 7 kr. højere.

Endnu værre gik det for vinterrapsen, som på den korte termin faldt næsten 10\$. Men for vinterrapsens vedkommende har udnyttelsesmulighederne også betydet, at en alternativ anvendelse af vinterrapsen har været biodiesel og derfor har den seneste periode (før våbenhvileslutningen) været stærkt prisgunstig for vinterrapsen.

Selvom der nu er våbenhvile, er disse forhold relativt prisstyrkende for vinterrapsen, der i en periode har kunnet afregnes til 350-360 kr./hkg, en historisk super pris, hvilket også har gjort, at flere har afregnet over halvdelen af ny høst, hvilket jeg kan anbefale, hvis det ikke allerede er sket. Får Trump ikke åbnet Hormuzstrædet vil prisdannelsen omkring vinterraps igen blive meget fast og måske stigende.

Konklusion

For kornafgrøderne er det nu kun et uforudset vejrmarked, der kan understøtte prisen. Krigen vil dog også øge usikkerhed og gøre at prisen trods alt stabiliseres. Så for kornet afventer vi sommeren og tager senest til Skt. Hans en beslutning. Ser alt godt ud og du ikke har mulighed for at lagre dit korn, skal der sælges en portion før høst.

For vinterrapsens vedkommende er krigen prisgunstig og du bør udnytte det gode moment. Det eneste der på kort sigt ville være prisstyrkende, er et brud på våbenhvilen (Hormuzstrædet forbliver lukket).

Wasde rapport fra USDA									
Korn, april 9 sæson 25/26	Hvede mio. t	Majs mio. t	Andet korn mio. t	Korn i alt mio. t	Korn ændring, april 9 sæson 25/26	Hvede mio. t	Majs mio. t	Andet korn mio. t	Korn i alt mio. t
Forbrug	820	1303	294	2417	Forbrug	-5	2	0	-2
Produktion	844	1301	297	2442	Produktion	2	4	2	7
Overproduktion	24	-2	3	25	Overproduktion	7	1	1	9
Primo lager	259	296	29	584	Primo lager	-1	0	0	0
Slut lager	283	295	31	609	Slut lager	6	2	0	8
Slut lager i % af forbrug	34,51%	22,64%	10,61%	25,21%	Slut lager i % af forbrug	0,93%	0,13%	0,04%	0,37%

Figur 3 Korn total: som det ses af diagrammet til venstre, overstiger produktionen forbruget og vi lægger 25 millioner ton. korn på lager til i alt 609 ton, på trods af at der for majs faktisk bruges mere end der produceres. Diagrammet til højre viser at estimatet for forbrug skuffer og at det aktuelt særligt er hvede, der ikke aftages i forventede mængder.

Soja

En del af vores kunder indkøber foder og /eller soja. Sojahøsten på den sydlige halvkugle er i hus og resultatet er over middel. Det er tidligere, mere tørt og mere færdighøstet, end 5 års middel.

Dette parret med at Trumps lovede kæmpeeksport til Kina (var bl.a. argumentet for at USA skulle sænke Kina-tolden) ikke helt aftages i det lovede tempo, bekymrer amerikanske farmere. Hvis kineserne løber fra dealen, får amerikanerne en prismæssig bet og ender med store og gamle lagre af usolgt soja.

For os Europæere burde det blive prisgunstigt, at flere "farmers union" i USA har været ude med kras kritik og betegner nærmest aftalen som det pure opspind.

Gødning

Som det fremgår af Figur 5, har Irankrigen, udover at have hævet produktionsprisen på gødning, idet gasprisen er steget med minimum 40 % (100% på toppen), - også rent fysisk blokeret for udsejlingen og dermed rådighedsgraden af gødning.

- Iran-krigen har blokeret for gødnings transport / ødelagt fabrikker og anlæg
- Ca. 50 % af verdens Urea, transport passerer gennem strædet
- Ca. 30 % af verdens Ammoniak- transport passerer gennem strædet
- Prisen i USA steget med ca. 30 -> 50 %...

Figur 5 Iran-krigens påvirkninger på gødning.

- Seneste handler: 2027-brug, N34 til ca 365 kr pr hkg dvs 10.75 kr pr kg N
- Uge 14/15. i DA / DLA regi – der er udsolgt nu.

Figur 6 illustrerer amerikanske UREA priser meget tydeligt, hvad vi kan vente os.

I første række rammer det efter al sandsynlighed sommersalget i 2026. Reelt vil fabrikkerne fortsat gerne afsætte mængder midt sommer, for at lette deres logistiske udfordringer, men da de ikke kan få gødningen/gassen ud, få den igennem Hormuzstrædet, vil der ikke på samme måde blive et udbud.

Vores eneste håb ligger nok i "det østlige segment" hvilket ovenstående handel, Figur 6, som er kommet Østdanmark til dels (har ikke hørt varen udbudt i Jylland), kunne indikere, nemlig at der med Trumps åbning for olie fra Rusland også kommer gødning den vej. Det er kun et gæt, men N34 varen har altid overvejende haft østlig oprindelse – prisen fejler ikke noget:

Desværre er det en enlig solstråle. Pt. har de høje energipriser ført til et yderligere prisløft og en så kraftig øgning af prisen, at visse energitunge – og små produktioner (specialvarer) slet ikke produceres.

- Yara-gødninger 70-80 kr pr hkg op
- Andre 30-40 kr pr hkg.
- Mange forhandlere tager ikke mere gødning hjem
- Nogle gødninger er udsolgt nogle steder, fx NS 21-24 (Svovlsur A.)

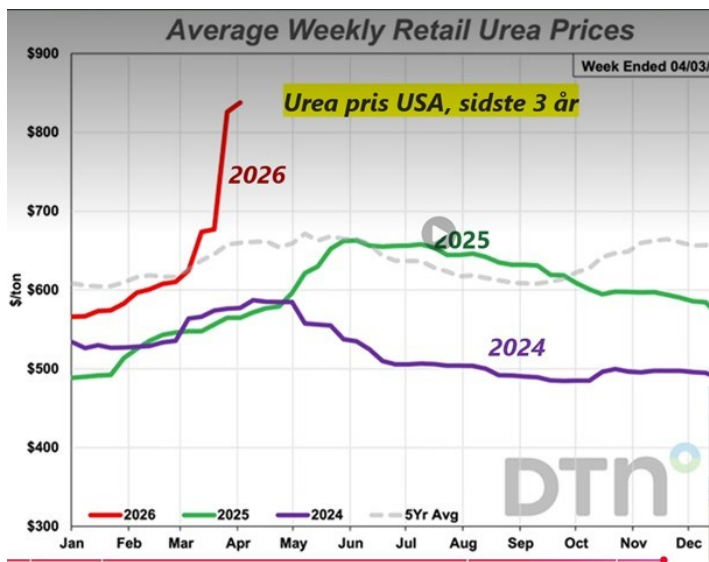
Figur 7 Overordnet set betyder det i grove træk følgende prisløft på allerede dyre varer.

Konklusion

Skulle der komme sommerpartier frem, nok fra Østeuropa og forudsat at den danske stat ikke fastholder sin importblokade, skal man sikre sig minimum 50% af forbruget, særligt til ovenstående priser, (forhør dig ved din DLA-forhandler: "hvornår kommer det jyske parti?).

Ellers skal man vente – bare ikke for længe, for holder situationen til vinter bliver foråret 2027 endnu dyrere, men graden af kunstgødning i gødningsplanen bør revurderes.

Amerikanske farmere som er konfronteret med, at de grundet Irankrigen kan blive tvunget til indkøb af gødning til stærkt forhøjede priser, har udtalt, at grundet det forringede bytteforhold, dyr gødning/billigt korn, kun vil gøde kornet med 50% af normal gødningsmængde.

Figur 8 Udviklingen på prisen for Urea i USA de sidste 3 år.